

Dossier Antirepressiu: La Guàrdia Civil

Tortura al Penedès

Sis joves detinguts i maltractats per la Guàrdia Civil de Vilafranca afronten penes de presó i multes.

Grup de suport als encausats pels fets de juliol de 2002 al Penedès

primavera 2006

LA GUÀRDIA CIVIL TORTURA al Penedès

Després de carregar brutalment contra una concentració de rebuig a la visita de l'exministre d'agricultura Arias Cañete al Penedès, la Guàrdia Civil encobri agressions racistes i reprimí i torturà els independentistes que ho denunciaven. Ara, 4 anys després, els encausats afronten penes de 18 mesos fins a 2 anys i mig de presó i quantioses multes.

The poster features six photographs of physical injuries: two on the torso showing red, linear marks, one on a knee showing a deep laceration, one on a shoulder showing a bruise, one on a back showing a bruise with a bandage, and one on an arm showing a bruise.

Absolució encausats dels Monjos

STOP TORTURES!

Índex

1 Els fets de juliol de 2002 a Vilafranca i als Monjos	2
1.1 La concentració a Vilafranca contra les polítiques del PP	2
1.2 Els fets de la Festa Major dels Monjos	4
1.3 Les tortures a la caserna de la Guàrdia Civil a Vilafranca	5
2 La doble vara de mesurar de la justícia espanyola	7
3 Campanya de solidaritat	8

1 Els fets de juliol de 2002 a Vilafranca i als Monjos

1.1 La concentració a Vilafranca contra les polítiques del PP

El dimecres 17 de juliol de 2002, amb motiu de la visita d'Arias Cañete (en aquella època ministre espanyol d'agricultura) a Vilafranca convidat per l'associació Tastavins, Endavant (OSAN) i l'Assemblea de Joves de Vilafranca vam convocar una concentració a la plaça de la Vila per mostrar el nostre rebuig a les polítiques espanyolistes, reaccionàries i autoritàries del govern espanyol. Cal recordar que, en aquella època, les institucions espanyoles d'àmbit estatal estaven governades pel Partit Popular amb majoria absoluta. Aquella legislatura es va caracteritzar per l'autoritarisme en la presa de decisions polítiques, per les retallades dels drets socials i polítics dels treballadors, per les polítiques bel·licistes i imperialistes en l'àmbit internacional, per la repressió als moviments socials i polítics (administrada amb mà de ferro al Principat per la infame delegada del govern Júlia García Valdecasas), per la defensa a ultrança de l'herència franquista de l'Estat (monarquia, unitat territorial i paper de l'exèrcit espanyol com a tutor de la monarquia parlamentària) i per una política mediambiental centrada en l'explotació incontrolada i insostenible dels recursos naturals.

Figura 1: La Guàrdia Civil amenaçant els concentrats de dissoldre la concentració utilitzant la violència

Bona mostra d'això darrer és l'intent d'aplicació d'un Pla Hidrològic Nacional basat en grans transvassos entre conques hidrogràfiques per tal que certs sectors empresarials (turisme, immobiliari i construcció) augmentessin els seus beneficis a curt termini. No hi havia cap recolzament científic a les tesis del govern i, en canvi, eren moltes les veus autoritzades de l'àmbit científic i acadèmic que advertien del perill per l'equilibri dels ecosistemes i les greus conseqüències a mig i llarg termini. Tot i això, el govern del PP, fent gala del seu talant autoritari i recalcitrantment de dretes, criminalitzava el cada cop més àmpli moviment popular d'oposició al PHN. Cal recordar que poques setmanes abans de la concentració, el llavors ministre Cañete, va fer unes polèmiques declaracions sobre el Pla Hidrològic Nacional: afirmava que es faria "por cojones" i que seria "un paseo militar" perquè li havia dit "el presidente".

Per tots aquests motius una setantena de persones, convocades per Endavant (OSAN) i l'Assemblea de Joves de Vilafranca, ens vam concentrar a la plaça de la Vila el dia 17 de juliol de 2002. En el moment de la concentració el ministre espanyol i el conseller d'agricultura de la Generalitat es trobaven dins l'ajuntament i havien de travessar la plaça de la Vila per accedir a la capella de St. Joan, situada a escassos metres de l'Ajuntament, on es celebrava l'acte organitzat per l'associació Tastavins. Així doncs, els concentrats estàvem a la plaça exercint el nostre dret a manifestació i una forta dotació de la Guàrdia Civil va intentar que disolguéssim la concentració amb amenaces d'utilitzar la força per dispersar-nos. Els manifestants ens vam mantenir fermes, i a mesura que passava el temps el ministre s'anava impacientant. Finalment va decidir, des del despatx de l'Alcalde i en companyia de les màximes autoritats locals (Joan Aguado i Jordi Cuyàs), que ja havia perdut prou del seu preciós temps i va ordenar personalment que la Guàrdia Civil i els Mossos d'Esquadra dissolguessin a cops de porra la concentració. Les autoritats municipals van acatar obedientment la seva ordre.

Figura 2: La Guàrdia Civil i els Mossos d'Esquadra de paisà (amb porres metàl·liques extensibles antireglamentàries) carregant contra els concentrats.

Un cop rebuda l'orde del ministre, la Guàrdia Civil va carregar a cops de porra contra els concentrats que ens vam ajuntar davant la porta de la capella de Sant Joan resistint momentàniament l'embestida. Al cap de pocs minuts de resistència caòtica davant les porres reglamentàries de la Guàrdia Civil, una petita dotació de Mossos d'Esquadra sense uniforme (encarregada de la seguretat del Conseller) va carregar contra els concentrats amb porres metàl·liques extensibles antireglamentàries. Davant aquesta embestida la concentració es va dissoldre en uns moments i la gent es va agrupar a l'altre extrem de la plaça, davant

del Coro, on ja hi havia un nombrós grups de ciutadans que passaven per allà i recriminaven a crits l'actuació violenta i totalment desproporcionada dels cossos policials.

Finalment el ministre i el conseller van poder accedir a l'acte. Els concentrats i alguns vianants van rebre bastants cops de porra i altres lesions lleus provocades per la brutalitat de la càrrega del cossos policials. Els agents de la Guàrdia Civil, davant les recriminacions de la gent de la plaça, va amenaçar els concentrats amb prendre represàlies més endavant, com efectivament va passar dos dies després durant la Festa Major dels Monjos. Davant de tot això, les autoritats municipals (Aguado, Cuyas i cia) no només es van limitar a acatar obedientment l'ordre del ministre de repartir hòsties a tort i a dret sinó que a més van legitimar la brutal acció de la Guàrdia Civil i dels Mossos en els seus comunicats a la premsa fent servir un discurs idèntic al que usava la delegació del govern del PP (regentat per la il·lustre represa Júlia García Valdecasas) per tal de legitimar la repressió als moviments socials: afirmaven que aquella protesta era simplement una qüestió d'ordre públic i, per més inri, acusaven als concentrats de mala educació, obviant els motius polítics de la concentració i sense defensar els drets de manifestació i llibertat d'expressió. Els membres de la Guàrdia Civil no es va quedar de braços plegats i, davant la indulgència i passivitat dels polítics de la comarca, van portar a terme dos dies més tard les amenaces que havien fet durant la concentració.

1.2 Els fets de la Festa Major dels Monjos

El divendres 19 de Juliol de 2002 es va celebrar un concert en motiu de la Festa Major dels Monjos on hi actuaven Inadaptats, Obrint Pas, Carrau i Betagarri. Durant el transcurs del concert uns 10 skins amb simbologia feixista van provocar repetidament a una part dels assistents. Es va iniciar una breu baralla en la que hi van intervenir agents de la Policia Municipal dels Monjos, els quals es van interposar entre els dos bàndols. En aquesta situació, un dels provocadors va apunyalat al ventre a un noi magrebí i en va ferir un altre a la mà amb l'arma blanca; tot això davant dels nassos dels agents. Davant l'estupor dels presents, la Policia Local dels Monjos van protegir la fugida dels agressors, no van avisar cap ambulància per atendre els ferits d'arma blanca i es van encarar amb els assistents al concert, els quals demanaven insistentment que perseguissin els agressors.

Com a única resposta els agents asseguraren que ja coneixien els agressors i que ja se n'encarregarien ells. De fet es van limitar a acompanyar a casa seva l'autor de les punyalades, veí dels Monjos. La colla dels agressors es va instal·lar a una plaça molt propera a on es celebrava el concert i van continuar increpant i provocant als assistents. Una part dels quals els va anar a demanar explicacions. Quan els provocadors van veure que s'acostava gent del concert van arrencar a córrer. La Policia Municipal dels Monjos va interceptar el grup d'assistents al concert barrant-los el pas, davant d'això els joves van continuar demanant que els agents fessin la seva feina i detinguessin a l'autor de la ganivetada. Enmig de la discussió van aparèixer nombrosos cotxes de la Guardia Civil i, sense creuar cap paraula, van treure les porres i van començar a carregar, usant també gasos lacrimògens, contra el grup d'assistents al concert.

Durant la càrrega la Policia Municipal dels Monjos va practicar una detenció i la Guàrdia Civil una altra. Pel que fa al primer, veí de Vilafranca, va ser detingut sobre les cinc del matí a certa distància dels cotxes de la Policia Municipal, el van emmanillar amb una brida i el van portar fins allí arrossegant-lo per terra, alhora diversos agents li pegaven patades i cops de porra. Va perdre el calçat i se li va esquinçar la roba. Un cop al cotxe de la Policia Municipal el van portar fins a una rotonda dels Monjos on el van lliurar a la Guàrdia Civil. Els agents de la Guàrdia Civil el van entaforar de mala manera dins un cotxe oficial on es va trobar amb el segon detingut, menor d'edat i veí de Moja. Aquest va ser detingut durant la càrrega de la Guardia Civil perquè al marxar corrents va caure. Es va quedar a terra i un grup nombrós d'agents li clavava cops de porra i puntades de peu. El jove va intentar escapar corrents però els guàrdies el van reduir amb violència i el van emmanillar amb les mans a l'esquena i el van

Figura 3: Detall de la punyalada al ventre. Foto feta el dia 21 de juliol de 2002.

entaforar dins un cotxe de la Guàrdia Civil. Quan estaven tots dos dins el cotxe, els agents de la Guàrdia Civil van canviar la brida que retenia les mans del veí de Vilafranca per unes manilles metàl·liques i les van apretar fins al punt de tallar la circulació. Davant les peticions per afloixar les manilles i les queixes pel tracte violent i denigrant dels agents, augmentaven els cops de porra a l'esquena, els insults i les amenaces sobre la seva integritat física. Fins i tot van tirar esprai lacrimogen per crear sensació d'ofec. Seguidament els van traslladar a la caserna de la Guàrdia Civil a Vilafranca.

A dos quarts de sis de la matinada, tres gelidencs que havien assistit al concert van sortir dels Monjos amb el seu cotxe pel polígon industrial, en arribar a la rotonda que enllaça amb la N-340, van veure que estava plena de cotxes de la Policia Local dels Monjos i de la Guàrdia Civil. Els van obligar a parar, els van preguntar d'on venien i van contestar que del concert de festa major dels Monjos. Van fer baixar als tres ocupants del cotxe i un Guàrdia Civil va afirmar que els dos passatgers "*se comerían el marrón*" del que havia passat als Monjos. Un dels dos passatgers tenia mal al canell i tot i això els van emmanillar i els van pegar amb les porres. Els van obligar a deixar al cotxe allà a la rotonda mateix. Davant d'això el conductor va intentar entrar al cotxe per treure les claus i tancar-lo però va ser aturat pels cops de porra d'un agent de la Guàrdia Civil. Tot seguit també van emmanillar al conductor i els van posar dins un Patrol de la Guàrdia Civil on van continuar els insults i els cops mentre eren traslladats a la caserna de la Guàrdia Civil a Vilafranca.

1.3 Les tortures a la caserna de la Guàrdia Civil a Vilafranca

Els primers en arribar a la caserna van ser el veí Vilafranca i el de Moja. Allí continuaren les humiliacions, empentes, cops i insults. Els van posar en una cel·la, un a cada punta, els prohibiren seure i parlar entre ells i en tot moment els van mantenir les manilles molt apretades. Al cap de poca estona, van arribar els tres veïns de Gelida. Els van obligar a agenollar-se de cara la paret, amb les mans retingudes a l'esquena per manilles metàl·liques.

Un grup de militants independentistes es va desplaçar a la caserna de la Guàrdia Civil de Vilafranca per interessar-se per l'estat de les persones detingudes. Quan van arribar es van trobar amb una dotació antiavalots conjunta de Guàrdia Civil, Mossos d'Esquadra i Policia Local dels Monjos que, sense creuar paraules, van començar a apallissar-los perquè marxessin de davant la caserna, la majoria dels presents va ser obligats pels agents antiavalots a saltar a la via del tren per evitar ser apallissats.

Figura 4: Maques dels cops rebuts durant la detenció davant la caserna de la Guàrdia Civil. Foto feta el dia 21 de juliol de 2002.

Dos militants independentistes de Vilafranca van arribar tard a la concentració davant la caserna perquè havien anat a buscar el telèfon d'un advocat de confiança de Vilafranca. Van aparcar el cotxe i en van sortir tot i el desplegament d'antiavalots. Tant bon punt van sortir del cotxe van ser identificats per agents de la Guàrdia Civil com a participants de la concentració de rebuig contra el ministre espanyol Cañete del dimecres 17. Van detenir i apallissar allà mateix un dels dos militants, l'altre va intentar pujar al seu cotxe. Un guàrdia civil va entrar al cotxe —al seient davanter de l'acompanyant— i des d'allà li va propinar diversos cops de porra a ell i al radio del cotxe que va quedar inservible. El van treure del cotxe i el van estirar de panxa a terra, en aquesta posició diversos agents li van pegar amb porres i amb els peus al llarg de les cames i al cul. Mentrestant diversos agents es mofaven d'ell dient: "*que ahora no hablas catalán?*".

Quan van ser traslladats dins la caserna es van trobar als tres gelidencs detinguts, encara estaven agenollats, de cara a la paret i amb les mans emmanillades a l'esquena. Aquests tres ja feia quasi una hora que estaven en aquesta posició i els agents de la Guàrdia Civil els pegaven amb porres a les costelles perquè no s'adormissin i els prohibien parlar entre ells i moure el cap. A més eren insultats contínuament. Els agents, fent gala del racisme més recalcitrant, es mofaven d'un dels joves per ser d'origen llatinoamericà.

Els dos detinguts davant la caserna van ser obligats a posar-se en la mateixa posició que estaven els altres tres detinguts.

Per altra banda, els dos primers detinguts estaven en una cel·la de la caserna també emmanillats a l'esquena, de cara a la paret però drets. Tots dos es trobaven en un estat físic deplorable; foren els que reberen més. Van traslladar al veí de Moja al pati del gall (dependències de la Policia Municipal de Vilafranca). Al vilafranquí, després de fer-lo sortir de la caserna el van tornar a fer entrar i com a única explicació li van dir: *“a ti ni te quieren”*. El van tornar a posar a la mateixa cel·la en la mateixa posició que abans tot i el seu precari estat físic. Al cap d'una estona van fer entrar dins la cel·la als dos independentistes detinguts davant la caserna, els van obligar a estar drets de cara la paret i van deixar seure el veí de Vilafranca detingut als Monjos sense treure'ls en cap moment les manilles. Al veí de Moja després d'una mitja hora al pati del gall el van tornar a la caserna, abans de tornar-lo a la cel·la el van deixar al pati de genolls amb el cap arran de terra, l'agafaven dels cabells i l'insultaven. El van deixar uns moments de bocaterrosa i l'amenaçaven dient: *“si te mueves te cortamos la cabeza”*.

Els tres de Gelida, que estaven agenollats a la caserna, van ser traslladats cap al Pati del Gall (dependències de la Policia Municipal de Vilafranca). Allà els detinguts van demanar reiteradament la presència d'un metge forense i se'ls va negar també reiteradament la petició. Els hi van llegir els seus drets i els van tornar a la caserna de la Guàrdia Civil. Quan els van informar que els tornaven a la caserna un dels detinguts va demanar un *Habeas Corpus* i els agents de la policia municipal de Vilafranca es van limitar a dir que no li calia perquè els posarien en llibertat. Ni tant sols van informar a les autoritats judicials. Un cop a la caserna els van deixar veure els advocats d'ofici, els van fitxar i els van posar en llibertat. El conductor del cotxe va demanar als agents pel seu cotxe i el van informar que estava a uns tres quilòmetres de la caserna i que ja es podia espavilar per arribar-hi.

Figura 5: Maques de les pallisses en el cos d'un dels detinguts. Fotos fetes el dia 21 de juliol de 2002.

Dins la caserna, els quatre que encara restaven retinguts estaven tots en una petita cel·la. Els dos detinguts davant la caserna estaven drets, de cara a la paret i emmanillats. Els dos detinguts als Monjos els van mantenir emmanillats però els van permetre seure. Un agent no parava de donar cops a la porta metàl·lica de la cel·la per posar-los nerviosos. Un altre agent va entrar dins la cel·la i els va dir que: *“el ministro no quiere que esto quede así”* i que: *“el ministro quiere que os demos caña”*. Els dos detinguts davant la caserna van ser informats de que eren acusats del que va passar als Monjos i també els imputaven la responsabilitat del que va passar a la concentració de rebuig al ministre espanyol de dimecres 17; els acusaven d'haver tirat ous i pedres contra la Guàrdia Civil.

Els agents de la Guàrdia Civil van informar als detinguts que els advocats estaven en camí. Llavors els van treure les manilles, els van permetre seure i els van deixar anar al lavabo, però sempre mantenint el tracte vexatori i humiliant. Per exemple, un dels detinguts es va rentar la cara i va deixar la pica tacada de sang de les múltiples ferides que tenia a la cara i els agents li cridaven que era un *“guarro”*. Quan els van fitxar, tres dels quatre detinguts de la cel·la van demanar la presència del metge forense i els agents de la Guàrdia Civil els van denegar la petició. Els detinguts es van negar a signar tots els papers que els va presentar la Guàrdia Civil però els van fer posar les emprentes digitals en uns documents afirmant que valia com una firma. Finalment van ser posats en llibertat d'un en un.

Van fer cap a l'hospital en un estat físic deplorable. Fins i tot un dels detinguts anava sense calçat (el va perdre durant la detenció) i amb la roba esquinçada. Els metges i metgesses que els van atendre es

van horroritzar de l'estat lamentable d'alguns dels detinguts i van fer informes mèdics que adjuntem com a annex a aquest dossier.

Cap a tres quarts de set del matí una abundant dotació de la Guàrdia Civil, dels Mossos i de la Policia Local dels Monjos (una vintena, en uns vuit cotxes) es van desplaçar novament fins al concert. Van aparèixer per una cantonada de la plaça, i seguidament els membres de l'organització del concert i la poca gent que quedava van notar que els picaven els ulls i els venien estornuts. Tot i que, de moment, no sabem quin agent i de quin cos ho va fer, suposem que també llavors van tirar gasos lacrimògens. La policia es va quedar a la cantonada sense fer ni dir res i al cap d'uns minuts van marxar.

La gent que quedava al concert tampoc va marxar gaire tranquil·la: es va donar el cas d'un veí de Sant Sadurní d'Anoia que, al marxar cap a casa, va ser retingut violentament i tret del cotxe per la Guàrdia Civil. Aquest veí va sofrir cops de porra, la negació d'expressar-se en català, insults i vexacions, a més d'una retenció que va durar varies hores. Suposem que fou confós amb un militant independentista vilafranquí que, segons ells, es trobava el dia de la concentració en contra a la visita del ministre espanyol.

2 La doble vara de mesurar: grans peticions de presó i multes pels detinguts i impunitat per l'autor d'una agressió d'arma blanca

Les persones detingudes en tots aquests episodis relatats anteriorment, estan acusades d'uns càrrecs judicials completament desproporcionats. Concretament els acusen dels delictes d'agressió i atemptat a l'autoritat. De tot això se'n desprèn una greu conclusió: els cossos de seguretat tenen carta blanca per fer pagar molt car l'atreviment de protestar públicament contra una autoritat espanyola però en canvi asseguren sense ruboritzar-se la impunitat del autor (la identitat del qual és ben coneguda) d'apunyalar públicament a una persona àrab.

Després de quatre anys dels fets es celebrarà el judici contra els detinguts que afronten multes i altes penes de presó. En canvi, les seves denúncies contra la Guàrdia Civil, per tortures i per negligència al deixar escapar l'autor de l'agressió amb arma blanca, han quedat només en una pena de faltes pels agents. A més, la Guàrdia Civil afirma que els agents responsables dels fets han estat canviats de destinació i no es poden localitzar.

La situació política conjuntural ha canviat força en aquests quatre anys. Hi ha hagut un canvi de color polític del govern espanyol, això ha suposat ha suposat un gir en algunes de les polítiques de l'anterior govern (bàsicament en política internacional i mediambiental). També hi ha hagut un canvi en el govern de la Generalitat del Principat. Però tots aquests canvis no han afectats els pilars bàsics de l'estat espanyol, molts dels quals són una herència del franquisme. Un bon exemple d'això és la justícia espanyola i la seva tendència a castigar durament tots aquells que qüestionen les autoritats i l'ordre establert i, en canvi, fer els ulls grossos davant les tortures i les negligències dels cossos de seguretat.

Als nostres companys se'ls jutjarà pels delictes d'agressió i d'atemptat a l'autoritat al jutjat de Vilanova i la Geltrú, les peticions del fiscal són:

- **El veí de Vilafranca detingut a els Monjos:** El fiscal demana una pena de 18 mesos de presó, inhabilitació especial de dret de sufragi passiu mentre duri la condemna, pena de 40 dies de multa, amb la cuota diària de 12 euros, i 20 dies de responsabilitat personal subsidiària en cas d'impagament. Fiança de 432 euros.
- **El veí de Moja detingut a els Monjos:** Era menor d'edat durant els fets.
- **El veí de Vilafranca detingut davant la caserna:** El fiscal demana una pena de 18 mesos de presó, inhabilitació especial de dret de sufragi passiu mentre duri la condemna, pena de 40 dies de multa, amb la cuota diària de 12 euros, i 20 dies de responsabilitat personal subsidiària en cas

Figura 6: Detall de l'esquena d'un dels detinguts. Foto feta el dia 21 de juliol de 2002.

d'impagament. També se l'acusa d'un altre delictes d'agressió i es demana 12 mesos de presó. Fiança de 499 euros.

- **El veí de Vilafranca detingut davant la caserna:** El fiscal demana una pena de 2 anys i 6 mesos de presó, inhabilitació especial de dret de sufragi passiu mentre duri la condemna. Se'l qualifica de "*gravemente reincidente*" pel seu compromís amb els moviments populars del Penedès i per una condemna relacionada amb la manifestació antifeixista del 12 d'octubre de 1998 en la que les forces de seguretat de l'estat el van detenir. Per aquests motius, la fiscalia no demana fiança.

3 Campanya de solidaritat

Davant d'aquesta situació un ampli conjunt d'organitzacions, col·lectius i persones del Penedès, i d'arreu dels Països Catalans, no ens pensem quedar de braços plegats davant la injustícia que suposa que els nostres companys vagin a la presó i hagin de pagar grans multes per haver exercit els seus drets i recriminat a les autoritats i als cossos policials les seves accions negligents, deshonestes i antidemocràtiques. Mentres que, per la seva banda, la justícia espanyola minimitza els càrrecs contra els agents responsables de les tortures i assegura la impunitat de l'agressor que va apunyalat públicament una persona.

Demaneu a totes les persones, col·lectius i organitzacions compromeses socialment del país que recolzin aquesta campanya de solidaritat en la mesura de les seves possibilitats (divulgant la situació, protestant davant les autoritats competents, recollint diners per pagar els advocats i les despeses judicials, seguint les convocatòries que anirem fent des del Penedès, etc). Perquè l'experiència ens ha ensenyat que davant la repressió només la solidaritat i la mobilització popular poden impedir els abusos de poder de l'aparell judicial espanyol, llastrat encara per l'herència represora de la dictadura feixista.

Si voleu col·laborar a cobrir les despeses judicials i la campanya política de suport als nostres companys, podeu fer aportacions econòmiques al número de compte corrent 0000749072 de la Caixa del Penedès.